

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN-2020-925

10.12.2020

**Frende Skadeforsikring AS**

**Bygning - innbo (kombinert)**

Uriktige opplysninger bilens tilstand under skadeoppgjøret? – fal. §§ 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikredes bolig brant, og selskapet avviste ansvar fordi samtlige av sikredes forsikringer var sagt opp som følge av at sikrede hadde gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger ved tidligere skadeoppgjør av bil. Sikrede anførte at hun hadde grunn til å tro at forsikringene hun hadde i selskapet, inkludert bygningsforsikringen, ikke var sagt opp fordi hun hadde betalt premie etter at selskapet sendte oppsigelsesbrev, uten at dette ble refundert. Sikrede avviste at hun hadde gitt uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret av bilen, og at selskapet ikke kunne si opp forsikringene, jf. fal. §§ 8-1 fjerde og femte ledd. Selskapet anførte at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger om bilens tilstand ved skadeoppgjøret, og at forsikringene var korrekt sagt opp i den forbindelse. Selskapet avviste derfor ansvar for brannskadene på sikredes bolig. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde grunn til å tro at forsikringen var i kraft på skadetidspunktet, samt at spørsmålet om uriktige opplysninger under skadeoppgjøret måtte avvises av bevismessige hensyn.

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for bygning etter brann, og spørsmålet om selskapets tidligere oppsigelse pga. bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger er gyldig, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd.

Sikredes bil var forsikret hos selskapet. I denne forsikringen var sikrede oppført som forsikringstaker og eier av bilen. I udatert kjøpekontrakt mellom sikrede og selger av bilen er det i pkt. 5 gitt følgende beskrivelse av bilens tilstand:

Har skiftet begge luftbelger bak og kompressor til luftfjølring. Tatt stor service og nye bremses foran og bak (skriver og klosser). Skiftet opphengskuler og styrekuler foran. Helt nye sommerdekk.

Bilen er i bruk daglig og noen små skavanker er det på en bruksbil. Teknisk sett er den i bra stand men har noen skjønnhetsfeil.

Sikredes ektefelle H.A. ringte til selskapet 1.10.19 og meldte fra om skade inntruffet 7.9.19. Skademelding ble sendt inn 7.10.19, og denne var skrevet og signert av H.A. Hendelsen ble beskrevet som følger:

Jeg kjørte inn på O.veien og stoppet på høyre side så prøve og kjøre. Jeg følt at bilen sto fast så prøved å rigge tilbake så traff jeg skiltholder. Ble støtfange fram høyre side ned skadet og venstre side der traff skilt holder.

Selskapet besluttet å utrede saken. Utreder snakket med tidligere eier av bilen 10.10.19 og videre med sikrede og H.A. 11.10.19 og 14.10.19. Utreder skrev sin rapport 22.10.19:

#### Beskrivelse av sakens faktum

**30.09.2019** Ble aktuelt kjøretøy, en Mercedes E270 CDI, med reg nr X, avregistrert

**01.10.2019** HA som er ektemannen til ft ringte inn og meldte fra om en skade som skjedde 07.09.2019. Ft kjørte alene i bilen da han fikk feilmelding og motorproblemer. Han kjørte inn på Å.veien og parkerte på

høyre side av veien. Der var det gress og HA ønsket å kjøre bilen opp igjen på veien da han var redd for å sitte fast. Han kjørte da litt frem og tilbake før han kom seg opp igjen på asfalten. Han rygget da i et skilt med støtfanger venstre side bak, han traff også et kommelokk på høyre side framme slik at det ble en skade på støtfanger og felg der.

Ved sjekk i ... viste det seg at bilen hadde vært til salgs på finn.no den 16.9.2018. Det lå bilder i annonsen som tydelig viste en skade på høyre side framme på støtfanger.

**04.10.2019** ble det foretatt en takst/verkstedstilbud av skadene på bilen, 42 090,- nok.

**07.10.2019** Skademelding sendes inn, denne er fylt ut og signert av HA.

**10.10.2019** Snakket utreder med MK som er tidligere eier av bilen. MK solgte bilen til DA, heretter kalt ft og ektemannen HA den 5.10.2019. Selger fortalte at det var en gammel bil med flere riper og skader. Blant annet var det en skade på støtfanger høyre side fremme. Det kunne se ut som om noen hadde tatt nedi med støtfangeren. En plastbit var knekt av samtidig som det var en del riper. Denne skaden var på bilen da MK kjøpte 6-12 mnd. tidligere.

MK fortalte at både ft og ektemannen møtte opp sammen med et barn. De så nøye på bilen både på utsiden og innsiden, de tok også en kjøretur med bilen. Det var mannen som var den mest aktive på undersøkelse av bilen. Mannen ønsket å se på bilen ytterligere neste dag. Han kjørte da sammen med selger ned til en bensinstasjon og Å der de møtte en bekjent av mannen som utgav seg for å være mekaniker. Mannen og mekaniker gikk så igjennom bilen. De tok seg også en prøvetur på 5-10 min mens MK ventet på bensinstasjonen.

#### **11.10.2019**

Utreder snakket med ft og ektemann på telefon. De bos sammen og har vært gift siden 2006 og har to barn. Bilen ble brukt av både ft og ektemannen. Han fortalte at han hadde vært ute og kjørte med bilen 07.09.19 slik tidligere beskrevet. Han fikk da skaden bak på venstre side samt skade foran på høyre side i støtfanger.

Ektemannen fortalte at han kjøpte bilen i O oktober 2018. På spørsmål om det var noen skader på bilen når han kjøpte den svarte han: "nei nei, ingenting". Han fikk videre spørsmål om det var noen skader på bilen når din kone tegnet forsikring på den. Han svarte da: "vent litt, jeg må tenke litt. Nei det var det ikke".

Han fikk så spørsmålet, var du alene når du kjøpte bilen? Han svarte da at første gangen hadde han ft og barn med seg, andre gangen var han alene. Første gangen prøvde alle bilen før de leverte den tilbake. Andre gangen hilste han på selger, ble enige om prisen og skrev kontrakt. Han var ikke "borti bilen i det hele tatt". Han var alene på stedet sammen med selger.

Da ektemannen ble konfrontert med opplysninger om at han hadde hatt med seg en mekaniker den andre gangen svarte han: "Ja det stemmer, andre dagen møtte vi han på Å på taket til A, det er helt riktig. Han var med og sjekket bilen, han heter O".

På spørsmålet om hvorfor han ikke fortalte dette når han ble spurt om han var alene så svarte ektemannen: "Jeg var ikke sammen med mekaniker, jeg må ha lov til å glemme ting". Ektemannen har i ettertid fortalt at O ikke er mekaniker men bare en som har kunnskap om bil. Grunnen til at han sa at han var alene var at da han var hos selger så var de alene. Det var da de kjørte at de møtte O.

#### **11.10.2019 Samtale med FT**

Under samtale med ektemannen fikk utreder snakket med ft. Hun fortalte at ektemannen hadde opplyst henne om skaden etter det hadde skjedd. Hun fikk videre spørsmål om det var noen skader på bilen da dere kjøpte denne i oktober i fjor. Hun svarte: "Nei det var ingenting skader på bilen".

Hun ble konfrontert med informasjonen om at vi hadde bilder av at bilen hadde skade på støtfanger fra før. Hun svarte da: "Jeg var med når vi kjøpte bilen og det var ingenting skader på bilen". Ft gikk selv rundt bilen og sjekket denne og så at det ikke var noen skader på bilen.

**14.10.2019** fikk utreder epost fra ektemannen om han kunne bli oppringt. Utreder ringte han opp og han fortalte da at han hadde vært hos tidligere eier. Han hadde bekreftet at skaden var på det samme stedet men at den var blitt større nå. Ektemannen fikk vist bilder av tidligere eier fra tidspunktet ektemannen kjøpte den. Ektemannen fikk forklart at dersom en bil har en gammel skade fra før som blir litt større så kan du ikke få dekket en hel skade fra forsikringsselskapet. Ektemannen svarte da:

Ja, jeg er helt enig nå når jeg ser de bilene." "Da MK viste meg bildene, så uff javel det er akkurat nesten det samme der, blitt litt større skade. Da MK viste meg bildene så ble eg helt sjokkert og var enig med alt som dere har sagt.

Han fikk videre spørsmålet, er du enig med oss at det har vært en skade på bilen fra før? Han svarte da: "ja ja nå er jeg helt enig". Til slutt fikk han spørsmålet, erkjenner du å ha gitt uriktige og feile opplysninger til oss når det gjelder skaden fremme?"

"Ja nå er jeg helt enig, jeg har gitt feil uriktige opplysninger men mente ikke å lyge, det var på grunn av at jeg ikke husket. Men skaden ble større etter at jeg skadet bilen". Han opprettholder forklaringen om at bilen ble skaden slik tidligere beskrevet 07.09.19.

#### **Utreder sin vurdering/konklusjon**

Bilen ble besiktiget av både ft, ektemann og en bekjent av han. De gikk igjennom bilen både utvendig og innvendig. Ektemannen opplyser at han så litt rust på taket og oppdaget noe feil med to ekstra seter som fulgte med bilen som er posisjonert i bagasjerommet. Når bilen har blitt så nøye gjennomgått og mindre forhold har blitt oppdaget så er det sannsynlig at ft og ektemannen også oppdaget den aktuelle skaden.

Skadene i støtfanger fremme er lett synlig på bilene i finn.no annonsen og selger har også skrevet at bilen har noen små skavanker og skjønnhetsfeil i annonsen.

Ft fortalte i samtalen 14.10.19 at han erkjente å ha gitt uriktige opplysninger om skaden som var på bilen fra før.

Ft ønsker ikke å opplyse hvor mye han kjøpte bilen for. Han har på forespørsel tatt bilder av kjøpskontrakt og sendt inn via e-post 18.10.19, men han har unnlatt å ta med kjøpesum i foto. Han har også opplyst i samtale at han ikke ønsket å opplyse om hvor mye han betalte for bilen. Han fortalte at han hadde reparert mange deler på bilen og at dette var drømmebilen hans. Ft opplyste selv at bilen hadde en verdi på 109.000,- nok. I annonsen fra oktober 2018 da ft kjøpte bilen var den opprinnelige prisen 53.594,- nok.

21.10.19 sente ft inn kontrakt som viser kjøpesummen på 50.000,- nok.

Forsikringstaker og ektemann har gitt uriktige opplysninger om hvilken tilstand bilen var i da de kjøpte denne i oktober 2018. De måtte forstå at dette kunne føre til at forsikringstaker fikk utbetalt en erstatning som hun ikke hadde krav på.

Selskapet avsto kravet i brev adressert til både sikrede og H.A. den 31.10.19 og anførte at erstatningen falt bort som følge av at det var gitt uriktige opplysninger om bilens tilstand ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1. Videre fremkom bl.a. følgende av brevet:

#### **Oppsigelse og fremtidig kundeforhold**

Brudd på opplysningsplikten i forsikringsavtaleloven § 8-1 fjerde ledd gir Frende rett til å si opp forsikringsavtale med nummer ... med en ukes varsel. Oppsigelsen omfatter alle dekninger under denne avtalen, herunder to bilforsikringer, reiseforsikring, husforsikring og innboforsikring. Oppsigelsen innebærer at Frende ikke vil erstatte eventuelle skader som oppstår etter 07.11.19. Nye forsikringer må tegnes i et annet forsikringsselskap.

Dere er for fremtiden ikke ønsket som kunde i Frende Skadeforsikring AS. Dette gjelder enten avtalen tegnes i eget navn eller om dere blir medforsikret i avtaler under andres navn.

Skulle du likevel få forsikring i Frende vil avtalen bli ansett ugyldig i medhold av forsikringsavtaleloven § 4-1 og § 4-2 om brudd på opplysningsplikt ved tegning.

Sikredes advokat var i kontakt med selskapet i forbindelse med en personskadesak for H.A. den 31.10.19, samme dag som avslaget knyttet til erstatningsoppgjøret for bilen ble sendt ut. Advokaten skrev bl.a. følgende:

U.t. representerer HA i en erstatningssak mot Gjensidige Forsikring.

Skadelidte skal ha innboforsikring i Frende Forsikring, boligen er Å 12.

Skadelidte var utsatt for en bilulykke den 30.08.10 mens han var på jobb som taxisjåfør.

(...)

Vedlagt følger avslag fra Gjensidige hvor tvisten fremgår.

Skadelidte har derfor ikke annet valg enn å bringe saken inn for domstolen for rettslig avklaring.

Jeg vil anta tvisten vil være dekket under HAs rettshjelpsforsikring, og jeg imøteser bekreftelse på dette.

Selskapet svarte på e-posten 14.11.19 og avslo kravet om rettshjelpsdekning. Selskapet viste til vilkårene om at forsikringen ikke omfattet tvist som gjelder motorvogn. Samme dag svarte advokaten følgende:

Skadelidte var på jobb mens han var involvert i ulykken, mao. vil tvisten også gjelde spørsmål om yrkesskade. Det er altså to ansvarsgrunnlag i saken, yrkesskedeforsikringsloven og bilansvaret.

Slik jeg leser vilkårene vil tvisten vedrørende yrkesskade være dekningsberettiget under rettshjelpsdekningen.

Selskapet svarte på e-posten 10.12.19 og skrev bl.a. følgende:

Da er det riktig at tvisten kan undergis dekning under rettshjelpsdekningen under innbo. Det er imidlertid slik at det bare kan innvilges én rettshjelpsdekning pr. tvist.

Dette følger av vilkårenes pkt. 13.4, hvor det påpekes at "dette gjelder også om partene har rettshjelpsforsikring i forskjellige selskapet, eller om den/de sikrede har rettshjelpsdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap". Det foreligger i så fall en form for dobbeltforsikring, hvor sikrede kan og må velge hvilke forsikringer han vil bruke.

Dersom sikrede har fått dekning under bilens forsikring, kan det følgelig ikke innvilges rettshjelp fra Frende. Skulle sikrede få avslag hos det andre selskapet, ber vi om å få en kopi av avslaget. Dekning kan i så tilfelles innvilges under innboforsikringen.

Parallelt med e-postkorrespondansen mellom sikredes advokat og selskapet sendte selskapet en faktura 29.11.19 pålydende kr 930 som gjaldt innboforsikring, to biler, bygning og reiseforsikring. I fakturaens spesifikasjoner fremkom det at betalingsperioden for samtlige forsikringsprodukter var frem til 7.11.19. Fakturaens forfallsdato var 20.12.19.

Sikredes hus brant 18.1.20. Hun meldte brannen til selskapet og fikk da beskjed om at forsikringen var oppsagt.

**Sikrede** krever dekning for brannskadene og anfører at hun hadde hus- og innboforsikring i selskapet da boligen brant 18.1.19.

Sikrede har betalt løpende forsikringspremie i henhold til avtale med selskapet, det er ikke kommet penger i retur, ei heller er sikrede kontaktet av selskapet vedrørende innbetaling. Selskapet bekreftet også per e-post 14.11.19 og 10.12.19 at det var hus- og innboforsikring, altså halvannen måned etter oppsigelsesbrevet. Sikrede hadde derfor all grunn til å tro at boligen var forsikret hos selskapet på branntidspunktet.

Subsidiært anfører sikrede at oppsigelsen av 31.10.20 er ugyldig. Sikrede har ikke bevisst gitt uriktige opplysninger i skadeoppgjøret, det er heller ikke grunnlag for å hevde at sikrede måtte forstå at det ville føre til en utbetaling sikrede ikke hadde krav på, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede anfører videre at selskapet ikke kan identifisere sikrede med H.A., og at dette spørsmålet kan behandles av nemnda selv om nemnda avviser spørsmålet om det foreligger brudd på fal. § 8-1 fjerde ledd.

**Selskapet** avviser ansvar og anfører at sikrede ikke hadde grunn til å tro at boligen var forsikret hos selskapet på branntidspunktet. Sikrede mottok en avslutningsfaktura 29.11.19 hvor det tydelig fremkom at betaling gjaldt for perioden 1.11.19 til 7.11.19. Beløpet på kr 930 ble innbetalt til selskapet 21.12.10, og det er ikke registrert senere innbetalinger fra sikrede. Det er sikredes egen

risiko at hun velger å la huset være uforsikret etter å ha mottatt avslagsbrevet av 31.10.19. Sikrede har aldri fått beskjed fra selskapet om at forsikringen likevel ikke var oppsagt.

At H.A. fikk bekreftet dekning under rettshjelp i forbindelse med en yrkesskade, skyldes at rettshjelpsbehovet oppstod før forsikringen ble oppsagt. Søknad om rettshjelpsdekning ble mottatt 31.10.19, og tvistepunktet lå før søknaden ble sendt og er derfor innenfor dekningsperioden for selskapet.

Selskapet avviser ansvar for brannskaden og anfører at sikrede ga uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd, og at selskapet derfor kan avslå kravet om erstatning for bilen, samt si opp forsikringsavtalene sikrede har i selskapet, jf. fal. § 8-1 siste ledd.

Sikrede har bevisst gitt uriktige opplysninger om at bilen var skadefri før hendelsen, og det vises til utreders rapport som avdekket at bilen hadde en skade på høyre fremre støtfanger da sikrede kjøpte bilen. Dersom de uriktige opplysningene hadde blitt lagt til grunn i skadeoppgjøret, ville resultatet blitt at det ville ha blitt utbetalt et beløp som sikrede ikke hadde krav på. Selskapet anfører at det er klart at sikrede måtte forstå at opplysningene som ble gitt kunne ført til at det ble utbetalt et beløp som sikrede ikke hadde krav på.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for brannskaden på sikredes bolig.

Nemnda ser først på spørsmålet om sikrede hadde grunn til å tro at hun hadde brannforsikring på tegningstidspunktet.

Sikrede har vist til at hun har betalt premie for forsikringene også etter at hun mottok selskapets avslag på bilskaden og oppsigelse av forsikringene 31.10.19.

Nemnda forstår saken slik at selskapet i sitt brev av 31.10.19 sa opp samtlige forsikringer med én ukes varsel, og at det informerte om at det ikke ville erstatte skader som oppstod etter 7.11.19. Det er fremlagt en faktura fra selskapet datert 29.11.19 hvor selskapet krever premie for forsikringsproduktene frem til 7.11.19. Forsikringsperioden som selskapet har krevd premie for i denne fakturaen samsvarer med opplysningene om oppsigelse fra brevet 31.10.19. Det er ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at sikrede har betalt premie til selskapet for en forsikringsperiode etter oppsigelsen gjeldende fra 8.11.19. Selskapet har også informert om at det ikke har mottatt ytterligere innbetalinger fra sikrede etter dette.

Fakturaen med påfølgende innbetalinger kan derfor ikke gi sikrede grunn til å tro at forsikringene likevel var løpende.

Sikrede har også vist til at selskapet i e-postkorrespondanse med advokat i november og desember om rettshjelpsdekning har innvilget rettshjelp for sikredes ektemann under sikredes innboforsikring. Selskapet har vist til at rettshjelpsdekningen ble innvilget under innboforsikringen fordi rettshjelpsbehovet oppstod før forsikringen ble oppsagt.

Kommunikasjonen mellom advokaten og selskapet gjaldt en konkret tvist om yrkesskade som oppstod i selskapets forsikringstid. Nemnda kan ikke se at denne korrespondansen gjorde at sikrede hadde grunn til å tro at oppsigelsen som fremgikk i brevet av 31.10.19 ikke skulle gjelde.

Nemnda ser videre på spørsmålet om oppsigelsen var gyldig overfor sikrede.

Nemnda mener dette spørsmålet reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14

første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Det er uklart for nemnda hvilken kunnskap sikrede hadde om skadene som allerede var på bilen da hun kjøpte den, og om hun bevisst ga uriktige opplysninger om dette og måtte forstå at det ville medføre at hun fikk et erstatningsoppgjør som hun ellers ikke hadde hatt krav på. Dette er avgjørende både for spørsmålet om selskapet kan påberope seg bevisst uriktige opplysninger etter fal. § 8-1 og for spørsmålet om selskapet må påberope seg identifikasjon mellom sikrede og ektefellen for å påberope seg dette. Disse spørsmålene bør belyses ved muntlige forklaringer fra partene, selger, andre vitner og sakkyndige under en hovedforhandling, jf. for så vidt FinKN-2018-912, 2019-108, 2019-330, 2019-590, 2019-720, 2019-745 og 2020-6.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold i at sikrede ikke hadde rimelig grunn til å tro at hun hadde forsikring. Spørsmålet om oppsigelsen var gyldig avvises.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).*